

A 1668/medborger

Fremlagt af:
Midtergruppen

Behandles i:
Medborger- og
Forbrugerudvalget

J.nr. 15-00236-1

Medlemsforslag om det Nordiske borgerskab

Nordisk Råd var først til at indføre fri bevægelighed for sine borgere, der siden ikke har skullet vise pas ved hinandens grænser. Men i dag findes der endnu mange grænsehindringer landene imellem, der hindrer nordisk borgere i frit at bosætte, arbejde og studere frit i de nordiske lande. Den gemensamma nordiska marknaden kräver att man tar bort också vardagens gränshinder. Det kommer att främja sysselsättning och utbildningsmöjligheter i Norden.

Eksemplerne er mange: den danske familie, der har arbejdet og stiftet familie i Norge, der ikke umiddelbart kan tilmelde deres børn en dansk folkeskole, fordi børnene ikke har dansk personnummer. Den svenske studerende, der har boet i Danmark i flere år, har en dansk far og dansk samlever, der tvinges til at tage et fritidsjob for at modtage dansk studiestøtte. Finnen, der bor i Sverige, men ikke kan stemme til svenske Riksdags- og Europa-Parlamentsvalg da det kræver svensk statsborgerskab.

Grænsehindringsrådet har arbejdet med alle disse udfordringer i samarbejde med Nordisk Ministerråd, men de vil kun kunne lappe på et system, der ikke lever op til den standard, nordiske borgere i dag forventer og fortjener. Man kan nu både være dansk og islandsk statsborger, da Sverige, Finland, Island og Danmark tillader dobbelt statsborgerskab – men det gør Norge ikke. Det er ikke optimalt, hvis vi ønsker et samlet Norden.

Situationen kompliceres af, at tre ud af fem lande er en del af EU og de resterende en del af det økonomiske samarbejde EØS. Det betyder, at de alle er bundet af det traktatretlige grundlag som tilsiger, at man ikke må forskelsbehandle mellem en svensker og en italiener i fx Norge. Det er i potentiel konflikt med den nordiske socialkonvention, der sikrer nordiske borgeres mulighed for at bosætte sig i hele Norden, også hvis de bliver arbejdsløse og modtager sociale ydelser. Danmark har fx flere gange udvist nordiske borgere af frygt for at blive anklaget for positiv særbehandling af nordiske borgere – og dermed bryde med EU's traktatfæstede princip om ikkediskrimination.

Men vi skal kunne differentiere mellem nordiske og europæiske borgere rent juridisk ved at give nordiske borgere positiv særbehandling. Ellers risikerer det nordiske samarbejde at blive irrelevant.

Vi må konstatere, at det nuværende system for borgerskab i Norden er ude af stand til at understøtte tanken om nordisk samarbejde.

Det er på tide, at nordisk samarbejde går fra at være et papirløst og rodet kærlighedsforhold til et formaliseret ægteskab, der kan imødekomme sine borgeres liv. Alle nordiske borgere skal behandles ens i de nordiske lande, de bosætter sig i. De skal have de samme rettigheder og pligter efter hvor de vælger at leve deres liv.

Det nordiske borgerskab vil understøtte kernen af det nordiske samarbejde, nemlig civilsamfundets brændende engagement og dybfølte ønske om at udvikle vores samfund i fællesskab. Det nordiske borgerskab vil effektivt nedbryde et væld af grænsehindre landene imellem og dermed skabe endnu bedre forudsætninger for at gøre Norden til ét marked for viden, varer, arbejdskraft og personer inden for den større europæiske ramme.

Det nordiske borgerskab skal ikke erstatte det nationale statsborgerskab men supplere det. Det vil løse konflikten med EU's ikkediskriminationsprincip, da vi må fastholde, at nordisk samarbejde og integration både gør og bør stikke dybere end det europæiske, da de nordiske folk er brødre og søstre frem for blot fjerne slægtninge.

Midtergruppen foreslår, at

Nordisk Råd rekommanderer de nordiske regeringer

at forslaget om Nordisk borgerskab løftes frem på den fællesnordiske agendaen med henblik på at udarbejde et konkret forslag om at indføre et nordisk borgerskab, der nedbryder tærsklerne for nordiske borgere og giver dem mulighed for at deltage på lige fod med borgerne i det nordiske land, de måtte bosætte sig i. Borgerskabet skal supplere det nationale borgerskab og indføres sammen med et fællesnordisk personnummersystem

Helsingfors, 8. oktober 2015

Anders Eriksson (ÅF)

Carl Haglund (sv)

Jan Lindholm (MP)

Johanna Karimäki (gröna)

Katri Kulmuni (cent)

Marcus Knuth (V)

Robert Marshall (Björt framtíð)

Nordisk Råd

A 1668/medborger

Fremlagt af:
Midtergruppen

Behandles i:
Medborger- og
Forbrugerudvalget

J.nr. 15-00236-1